

La Yeu de l'Empordà

Any XVII. - Època 2.ª

Figueres 15 de Gener de 1916

Nombre 588

Preus de subscripció

A Figueres, trimestre.	1'00 pesseta
Afora	1'50 "
Extranger	2'00 "
Nombre solt.	0'10 "

Redacció i Administració: Forn, 5, impremta

Anuncis i Comunicats, a preus convencionals

Es publica els dissabtes

Punts de venda i subscripció

A Figueres: Impremta, Llibreria i Papereria, Carrer del P. Impremta de J. Masdevall: Palau, 16 (Rambla).
A Girona: Llibreria de F. Geli.

D. Joan Bordàs.
Arquitecte.

S. Felu de Guixols

Casa de Banca y Cambio

DE

J. Ferrán Galter

(Sucesor de Miguel Coldecarrera)

Compra y venta al contado y en el acto de toda clase de valores nacionales y extranjeros de cotización corriente.

Compra de toda clase de cupones.

Cobro de títulos amortizados.

Suscripción a empréstitos y emisiones de valores.

Descuento de letras. Giros universales.

Compra y venta de monedas, metal y billetes nacionales y extranjeros.

Compra y venta de *Bons de Poste*, para pagos a Francia, y de *British Postal Orden*, para pagos a Inglaterra.

Cuentas corrientes con interés.

Depósito de metálico con abono de interés:

a la vista	3	% anual.
a 6 meses	3 1/4	"
a 1 año	3 1/2	"

Depósito de títulos en custodia, Pignoraciones, etc., etc.

Casa de confianza, formalidad, reserva y economía

Vilafant, 2 y 4. -- FIGUERAS

Fábrica de Cerería y Bujías movida á vapor

DE

LAUREANO DELCLÓS

DESPACHO: Nueva, 15 (Provincia Gerona) FIGUERAS
FÁBRICA: Nueva, 147

Recomiendo á todo consumidor las

Bujías marca Delclós

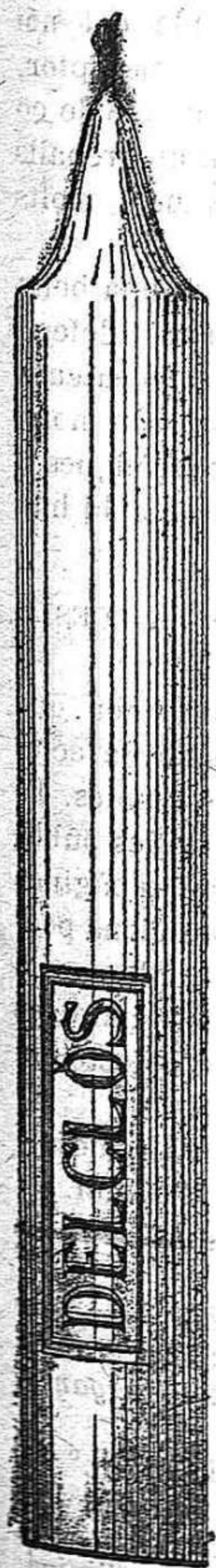
por su superior calidad y duración, luz fija sin humo ni derrame, excepto una fuerza mayor de una corriente de aire, etc., etc.

Venta en esta plaza al por mayor y menor: NUEVA, 147 y 15 y en las principales Droguerías, Confiterías y Comestibles del principado de Cataluña y Aragón.

Cada paquete de 400 gramos de las indicadas

Bujías marca Delclós

tiene una duración de 45 horas.

GRANS MAGATZEMS

PUIG PARÍS

P
R
E
U
F
I
X
E

S
E
N
S
E
C
O
M
P
E
T
E
N
C
I
A

La Casa dels Abrics

Inmens assortit en novetats per a Home i Nen

Trajos des de 5 ptes. a 125 Abrics des de 10 ptes. a 150

Corbateria, Camiseria, Genres de punt, Bisuteria, Bufandes, Mantes, Mocaduria, Velluts, Forreria, Garibaldines, Guants, Elásticos, Lligues, Carteres, Perfumeria

SASTRERIA A MIDA

La casa que té i ven mes bufandes

Farmacia Castellví

Plaça Triangular.—FIGUERES

Els violents dolors de caixals amb caries (corcadura) s' alivien fàcilment amb l' específic nomenat

ODONTALGINA

Remei d' aplicació local. Amb son us continuat es logra insensibilitzar el filet nerviós. Prospectes gratis a casa de l' autor.

Per a combatre els costipats, tos continuat, debilitat pulmonar i bronquitis crònica, useu la

PULMONARINA Castellví

Remei de increible éxit. Verdader Tresor del Pit.

Farmacia Castellví

Plaça Triangular.—FIGUERES

ODONTALGINA CURA EN EL ACTO

EL VALOR DE MUELAS

Joventut Catalanista

Com diguerem en el nombre passat, tingué lloc en el Centre Catalanista d'aquesta ciutat, una reunió de fervorosos i entusiastes joves de la causa catalana, per a la formació d'una entitat que porta per títol el nom que encap-sala aquestes ratlles.

Pocs moments després de l' hora anunciada es donà començ a la reunió prenguent la paraula per la Comissió organitzadora en Jaume Maurici, que feu un bell parlament. Explicà que es esser catalanista i per què hem de procurar ser-ne en tots els actes de la vida. Invocà el patriotisme dels conven-suts i portar als indiferents al nivell de bons patriotes.

En belles i ben sentides paragrafades pintà i sintetisà el catalanisme i l'excursió quins s'havien de fomentar per que qui més acèrrim defensor de sa patria que qui coneix sa bellesa artística i pintoresca i sent, es un fervent enamorat.

No cal dir que fou interromput moltes vegades pels aplaudiments, que s'en feu digne.

Seguidament feu ús de la paraula en Joan Coll qui recomanà el major entusiasme entre els joves, puix — digué—som els joves els més indicats per a fomentar l'amor a nostra patria. Donà compte dels propòsits que'ns inspirava la formació de l'entitat, quina treballarà amb totes ses forces. Feu constar l'adhesió que li havien fet de paraula i per escrit, de molts que no hi havien pogut con-correr. Després d'una petita pausa es designaren els noms que havien de formar la Junta, de quins ne donàrem compte la passada setmana i que foren elegits per unanimitat.

Acabà la sosdita reunió en mig de gran entusiasme i bons propòsits que de portar-se a llur terme farà que dintre poc sigui la ja esmentada Joventut, un organisme que no tindrà res que desitjar de les demés entitats patriòtiques de Catalunya, puix com hem dit, s'hi fomentarà l'excursió, literatura, sports, vetllades patriòtiques, conferències i la cultura en general basades sempre en l'amor a la terra d'en Maragall, Verdaguer i tants altres.

Recomanem a tots els joves que simpatisin amb aquests bells ideals, s'inscriguin com a socis, puix ha d'esser comptant amb força suficient, quan se portaran a cap i amb millor esplendor, obres grans.

C.

Jornades d'Italia

**Ravenna. — La tomba del Dant
El Mausoleu de Teodoric
«San Apollinare in Classe.»**

Sota les columnes de Lombardi, record de la dominació veneciana, i en els pórtics de la plaça, hi ha certa animació vinguda la nit. Avui dona concert una banda militar; les notes agudes i vibrants de la «Cavalcada de les walkyries» resonen triomfals i tumultuoses entre els vells palaus de la plaça.

Plovisqueja. Dia rífol, de gran tristor en l'austera ciutat. Sols algún obrer diligent que va a la feina, en els carrers silenciosos. La majoria de les botigues son tancades encare. En un estanc, sota un rétol que diu: «*Quino dello Stato*», llegeixo tota una relació del reglament que obliga a tots

els amos a facilitar cada dia als treballadors certa dosis de quinina que l'Estat prepara i ven a preus módics en els llocs infestats per les febres terciànes.

Agafó el tren que em dú fins a Classe. Son les vuit del matí. La gran planura pantanosa es plena de boires; de tant en tant, al pas del tren, un petit bosc de pins, un canal, una construcció, sorgeixen fantàsticament, i torna a quedar el paisatge borrosament confós. Com en remota llunyania—il·lusió de l'atmosfera tan sols—, la tenue silueta de «Santa Maria in Porto Fuori».

A curta distancia de les cases disperses que son la població de Classe, la grandiosa basílica de «San Apollinar» amb son «campanile» rodó, característic de les iglesies en l'edat mitjana.

Es aquesta basílica del temps de Justinià, essent obra de Julianus Argentarius, l'autor de «Sant Vital».

Aquesta i la basílica de «Sant Pau fora murs» a Roma (desventuradament destruïda en el segle passat per un incendi, i avui en curs de restauració) son els més grandiosos i notables exemples (encar que no els més complets i intactes) d'aquest genre d'edificis cristians.

Es en son interior que cal buscar tota la riquesa; exteriorment, unes parets, teulades humils, aspecte pobríssim, dins la grandesa de proporcions. La doble filera de columnes de marbre, els mosaics de l'absis, els antics sarcòfegs, i més que res el singular conjunt arquitectònic, son dignes d'estudi i admiració.

I ja que qualche detall em plau, per a traslladar-lo al meu àlbum deixo sospesa tota entretinguda narració.

JOAN BORDÁS.
Arquitecte.

Secció Literaria

TARDOR

A. R. C.

Mel·lòdica dolcesa del funeral seguici!
«La nit és una pira que embauma flamejant.
Accent de sensualismes, ha esdevingut propici
en el repòs dels astres el ritme del meu cant.

Sots les clarors morentes naixen estranyes gloses
qui porten en llurs sines com un llevat diví.
Els caminals floreixen incendiats de roses
i una pluja de fulles tomba a cada jardí.

O les hores sonores del tardoral misteri
qui encenen dins la calma, com foc del baptisteri,
les ansies incompreses d'albors de sagrament!

Els raigs de lluna tebia són roges cabelleres.
I en l'aire apar desclosa la flor de les fal·leres,
mentre sonant s'esborra la esparça d'un lament.

Jaume Maurici.

LO JARDINET

(Cançó catalana).

El surtidor del jardinet
la tanarida l'engalana,
el va voltant poc a poquet
d'una corona d'esmeragda.
Per dar-li sombra un jinjoler
de sobre d'ell extén ses branques,
des de aon ensenya rialler
la seva fruita nacarada.
En son ramatge el rossinyol,
si n'hi refila de passades!
Sols para quan se pon el sol,
quan ja comença a sortir l'alba.
L'aigua sanglota dolçament
petonejant la pedra blanca
fins que s'escorra mansament
entre la molsa enjogassada.
Quatre xiprés envellutats,
místicament, miren enlaire;
sembla que resin pels passats,
sembla que preguin per nosaltres.
Cau d'atzucenes al florir
l'aire perfumen i embalsamen
mentres alegre el gessami
tot ho encatifa de flors blanques.
Sota 'ls xiprers altius i bells,
que hermós deu ser l'endormiscar-se
entre perfums, càntics d'aucells
i remoreig de gotes d'aigua.

† GUILLEM COMALAT.

Posada en Música
per August Henault-Bassols. †

Tradició empordanesa del segle XVI

LA MORT DE LA PESTE

A l'amich Joseph Sabater,
amo d'«a can Gelada».

En el primer brancal de la finestra
se veu negra, empastada una mà destra
en el Mas Reig, per nom «a can Gelada»,
del veïnat d'Estanyet, de la encontrada
de Palau Santa Eularia. La Legenda
ens llegà el següent fet de la mà horrenda:

A somatén tocaven les campanes
y afollades les gents de monts y planes
fujien, pel costat de Tramontana,
d'una fera-gegant: la Peste Indiana.

Cremant de fevre, inquieta, tremolosa,
sentint torments d'infern, negra, sagnosa,
com foch follet d'un Mon a l'altre anave
y matave, arrasant, tot quant mirave.
Un mal de cap de boig, foll, la empenyia;
mare de hienes, solsament fruïa
irats els nlls, sortits, tota embullada
sa cri, de pútrit pus ben empapada
y amb durs grants bonys al coll, ingles,

[juntures
plens d'empestada sang, quan les criatures
de mitja Humanitat espahorides
queyen al seu halé de mort ferides.

Ravent passave 'l Monstre 'l riu Fluvia
mirant de reüll a Sant Sebastià,
al milanés, que un jorn visqué a Narbona,
capità heróich que cenyí la corona
de martre a Roma, 'l fi del segle tres,
quan per soldat del Crist lo feren pres
guardant l'Emperador Dioclecià,
qui, a colps de pal, fletxat, lo condemnà.
Ohint el Sant al seu poble fidel
als repichs del cloquer de Sant Miquel,
desde 'l turó florit de sa Capella

fità la Fera y embestí contra ella.
Detritus esputant, la perseguida
tirà camps a través. La malehida
deixant rastres de llots que 'l respir tapen
feya herms les fértils terres, ni li escapen
les aus, porchs ni remats, bons ni eugassa-
[des,

que moren com d'un llam a ses mirades;
mes Sant Sebastià volant darrera,
encar que corri com el vent lleujera,
de ses carns santes una fletxa arranque
y la enjega y xiulant el cop no manque
cayent de tomballons atravessada
a rebàtrers als murs d'«a can Gelada»,
hont el Màrtir guerrer a colps remata
la fera de la Peste, que no esclata
may més per la comarca empordanesa,
quedant per grant recort de sa escamesa
abaix del finestral la Negra Ma
que de la Peste 'l Sant hi va aixefà.

La gent i el bestia de la Masia
sobtadament moren aquell dia.
sent l'últim ápat de l'Indiana Fera;
y l'Empordà agrahit y amb fé sencera
venera 'l Sant, que lliura nostra terra
de la Peste Bubónica y la Guerra.

JOAQUIM MONER.

Barcelona Janer 1916.

Bibliografía

GARBA, antologia de les
lletres catalanes, recullida
per Mossèn Lluís G. Pla, Gi-
rona.

Damunt la nostra taula hi ha caigut
un llibre nou: «Garba», bella antologia
de les lletres catalanes, per a ús de les
escoles de Catalunya. Tot ell n'és ama-
rat de corpredora senzillesa que 'l fa
dúctil i agradós per al fi a que se 'l des-
tina.

Una vera tasca de sel·lecció ha guiat
a l'autor d'aquest llibre, principalment
a la part poètica, aont hi són ben obira-
dores totes les altes valors de la nostra
literatura.

Com primera aspror de fruita saboro-
sa, en la inconsciencia dels infants ha
de causar-los-hi dolça estranyesa el con-
tingut d'aquest llibre per a ells format.
Però el recullidor ha sabut harmonitzar
destrament l'ànima sensible del noi
amb l'ànima pensant de l'escriptor,
produint un tot perfecte. Exemple de ço
que diem ho trobariem en els treballs
que d'En López-Picó, Xenius i molts
altres s'inserten.

Saludem aquest llibre com una bella
ofrena a la Patria renaixenta, i dolem-
nos de que hi hagi hagut tant poca cura
en la seva estampació, puix són nom-
brósissimes les errades ortogràfiques,
i altres de més greus encar, que s'hi han
escapades.

ALMANAC DE LA POESIA,
any de 1916.

Es un bonic obsequi d'any nou que
l'impressor Francesc Altés de Barcelo-
na ha fet als seus clients i amics. Té
tota la espiritual senzillesa de les publi-
cacions catalanes, i en les seves pàgines
s'hi escampen triades composicions poè-
tiques d'autors ben recomanables. La
manca d'unitat que en els mateixos
s'observa és, potser, l'únic defecte del
llibre.

Agraim sincerament la seva remesa.
JAUME MAURICI.

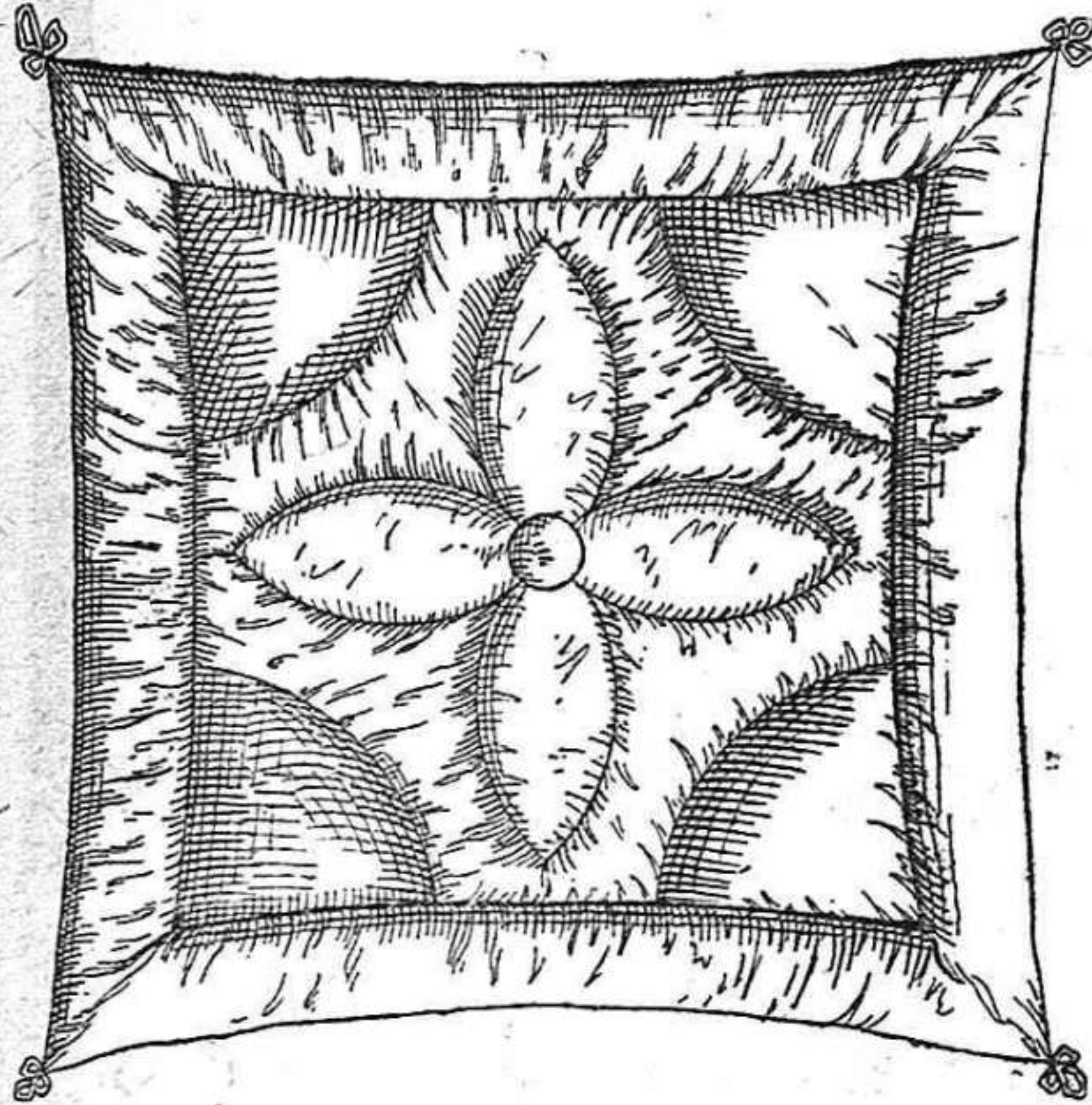
—A. BOSCH UCELAY, doctor
en Medicina y Cirugía: Especialista
en las enfermedades de la Garganta,
Nariz y Oído.

Visita en ésta, calle de Llers, n.º 20,
los jueves 2.º y último de cada mes y el
viernes siguiente, hasta la una de la
tarde, y en Barcelona, en su Clínica,
calle Claris, n.º 35, 1.º

Academia Monturiol

y
Escuela de Idiomas
San Lázaro, 10. — FIGUERAS

Bachillerato, Comercio y Carreras especiales por personal titular e idóneo. Los alumnos al terminar sus estudios conocerán perfectamente dos idiomas extranjeros, ventaja de inmenso valor en la época actual. Se admiten internos, medio-pensionistas y encomendados. Clases nocturnas para obreros y dependientes de comercio; gratuitas para los pobres. Pídanse prospectos e informes al Director de la Academia

Temporada de invierno

Confección, venta y reparación de Edredones repuntados a máquina. Unica casa en el ramo en Figueras.

Lanas en rama para colchones

Construcción y venta de colchones de todas clases y formas. Gran especialidad en la forma inglesa.

Se rehacen colchones á domicilio

J. DURÁN, Sucesor de Francisco Cubí

Calle de Perelada, número 16.—FIGUERAS
¡OJO! No equivocarse con el de más arriba

Se pasan por la Máquina las lanas viejas y duras, quedando blandas como en su primer estado. NOTA. — Esta casa lava y desinfecta los colchones por infecciosos que sean.

ALERTA! ALERTA! ALERTA!

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiales VICHY CATALÁN, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales Vichy Catalán, llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre Sociedad anónima Vichy Catalán, y por lo tanto dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

IMPRESMA i LLIBRERIA

La Veu de l'Empordà

IMPRESIONS DE TOTES CLASSES

Tarjeteria, Llibres ratllats, Objectes d' Escriptori,
Material d' Escoles, Estatuaria rel·ligiosa,
Objectes d' Art, Tarjes postals, Papereria
Especialitat en tota mena de talonaris
Carrer del Forn Baix, nombre 5.—FIGUERAS

Histógenokola Capell a base de histogenol, glicerofosfatos, formiato de sosa, nuez de kola, nuez vómica y cuasia. Está indicadísimo a los propensos a la tuberculosis, a los raquítics, diabéticos y en todos los casos de agotamiento general de fuerzas.

Denticina infantil a base de fosfato de cal asimilable, es la única denticina racional, favorece la dentición y el babeo de los niños, cura las irritaciones intestinales y los fortalece en gran manera.

Remedio Capell contra la mortalidad de las gallinas y demás aves de corral.

Ampollas inyectables y Sueros esterilizados al autoclave, Sueros orgánicos, Oxígeno puro, Vacuna, Ortopedia.

Venta: Farmacia CAPELL, Plaça, 5.—Figueras

4, HORNO BAJO, 4
Casa exclusiva en Géneros de Punto
Sección especial a medida
Últimos modelos en Trajecitos de punto para niños a precios desde 3 a 15 pesetas

Grans Magatzems Fortunet

Plaça de la Constitució, n.º 23 i Carrer de Perelada, n.º 8

FIGUERES

S'han rebut totes les novetats per a la temporada d'hivern

PREU FIXO

FÁBRICA DE CERERIA Y BUJIAS
MOVIDA A VAPOR

LAUREANO DELCLÓS

Fábrica: Nueva, 147.—Despacho: Nueva, 15.—(Provincia Gerona).—FIGUERAS.

Elaboración especial en Cirios, Hachas y Blandones de cera pura de abejas.

Exijase esta tan acreditada marca

CALIZ

Hijos de J. Añats y Hortals Figueras

Espléndidos surtidos en NOVEDADES para la temporada de INVIERNO

FUNERARIA MONTCAJUZ

Calles Nueva, 29 y San Antonio, 6.—FIGUERAS

De las más importantes de esta ciudad.

Taller de Carpintería y Ataúdes desde los más lujosos a los más económicos.

Dicha Funeraria cuenta con personal para vestir y velar difuntos y practicar toda clase de servicios propios del ramo.

OBRA NOVA

EUCOLOGÍ

Publicació oficial del Congrés Litúrgic de Montserrat; text litúrgic en llatí i català, a dues columnes, acompanyat de l'anotació musical i de abundants notes explicatives.

El devocionari més complert i més apropiat al us de les persones que vulgan seguir la oració i ceremonial de l'Església d'una manera conforme al esperit de la mateixa.

Conté: Oracions quotidianes.—Confessió.—Comunió.—L' Advent.—Temps de Nadal.—Preparació de la Quaresma, Quaresma, Orde de la Missa.—Temps Pasqual, Temps després de Pentecostés.—Festes de la Benaventurada Verge i Sants.—Vespres dominicals.—Exposició i reserva del Santíssim.

Un volum en 8.ª de més de 400 planes, enquadernat en pegamoid.—Dues edicions, la una en bon paper satinat, a 5 ptes., l'altra en finíssim paper imitació del indià a 6 ptes. l'exemplar.

Pot adquirir-se tan important obra en aquesta Impremta i Llibreria de La Veu de l'Empordà.

LA ELECTRICIDAD. -- Salvador Alegrí Gelart

Depositario de la lámpara **A E G**, la mejor del mundo. Lámparas corrientes filamento carbón, de pesetas, 0'50 á pesetas, 0'70.

Lámparas filamento metálico á Ptas. 1'75 clase superior. Loza, porcelana, cristal y otros géneros.—Especialidad en las instalaciones de alumbrado eléctrico, timbres y pararrayos, á precios muy reducidos; se dan presupuestos al que lo solicite.

Se colocan tuberías para agua y gas con gran rebaja de precios.

Por 40 pesetas, un Water Closet compuesto de un depósito de hierro con boya y recort de latón.

Una cubeta porcelana Inglesa.

Un tirador porcelana con cadena de latón.

Un asiento fino barnizado.

Un enchufe y champiñons de goma.

Una suela de madera y los tornillos correspondientes.

Rambla, 11, accesorio.--FIGUERAS

POLVO LAXATIVU BONAL

Es lo purgant mellor, més inofensú, de més bon pendrer i de resultats infalibles.

Cura lo restrenyement habitual, obra d'un modo especial a les parteres que evacuen amb molta facilitat, es la mellor purga per les criatures i de moltíssima utilitat en certes afeccions del estómac, fetge, fel, morenes, etc.; es també un gran depuratiu de la sanc.

Tota familia previsor de estar proveida d'un pot de tan útil medicament.

Se ven en totes les farmacies

Pastillas alemanas

del Doctor

Swanter

de Berlin

La generación actual bendice a Swanter y las venideras esculpirán su nombre en letras de oro, por curar sus dolencias de las vías respiratorias con sus maravillosas **Pastillas Alemanas** de modo tan rápido y eficaz como jamás hubiera podido soñarse.

Tan eficaces son, que, una vez ingerida la primera pastilla, aquella **Tos** ronca, sofocante, que produce vértigos y dolor de pecho, cesa al momento; aquella **disnea** terrible, causada por congestión bronquial, se calma enseguida, facilitando la expectoración y descongestionando los bronquios rápidamente. Son preventivo infalible contra las Pulmonías y la panacea eficaz para sus convalecencias, abreviándolas y evitando sus fatales consecuencias. Sus principios aromáticos y antisépticos, cual **torrente** de aire vigorizador, penetran por el interior del organismo, destruyendo todos los **gérmenes morbosos** que lo infectan. Son eficacísimas contra la infección tífica.

Enfermos: Pedid, exigid siempre, si queréis curaros, Pastillas Alemanas. A 1'50 pesetas caja en todas las Boticas, Centros de específicos y en la calle de Vilanova, 1, farmacia (frente Arco Triunfo). **Barcelona.**

Venta en Figueras: MODERNA FARMACIA CUSÍ

ESQUELES MORTUORIES

Se posen en aquest periódic a preus sumament econòmics.

EL REUMATISMO, LA GOTAY EL ARTRITISMO

SON VENCIDOS TOMANDO LA VERDADERA

PIPERAZINE·MIDY.

GRANULADA EFERVESCENTE

La única que disuelve el **92%** del ácido **URICO**

Grans Magatzems JORBA

MANRESA: Born, 36

BARCELONA: Call, 13 i 15

Novetat sensacional

ALFOMBRA ELÉCTRICA

Gran novetat

Es indispensable a totes les families tenir una alfombra calorífica

Aquesta alfombra produeix un calor suau molt agradable i pot utilitzar-se per a els peus, per a damunt de la taula, per a escalfar el llit, etc., etc., o per a reaccionar el cos.

Preu únic: pessetes 10

per a els compradors de provincies que anyadeixin 1'05 ptes. per a els ports. Se prega d'enviar el diner per giro postal al fer l'encàrrec. Al demanar l'alfombra indiquis el voltatge de la corrent que s'usa i si vol enxuf de paret, de rosca o de baioneta.

Altre gran ocasió — Nou taller de la casa

Confecció de gorres en gran escala

Se ofereix al públic una ganga excepcional: Una dotzena de gorres, hetxura de novetat, colors i dibuixos variats de fantasia i assortit de mides, per 6 ptes. LA DOTZENA. * Costa de ports ptes. 1'05 a totes les estacions d'Espanya.

PREU FIXO

PREU FIXO

